

Ekonomikos apžvalga: Lietuva

„Swedbank“ makroekonomikos apžvalga

2010 m. balandžio mėn.

Turinys:

Pasaulio ekonomikos augimas spartėja, tačiau Europos ekonomikos atsilieka 2

Santrauka: Nuo krizės iki atsigavimo – sąlygos ekonomikos augimui iš lėto gerėja 4

Lietuva: valstybės finansų padėtis stabilizavosi, tačiau lieka nemažai iššūkių 6

„Swedbank Economic Outlook“ leidinyje lietuvių kalba trumpai pristatomos pasaulio, Švedijos, Latvijos ir Estijos ekonomikų perspektyvos ir didžiausias dėmesys skiriamas Lietuvai. Plačiau apie kitas šalis prašome skaityti leidinyje anglų kalba.

Pasaulis:

- Pasaulio ekonomikos atsigavimas stiprėja pagerėjus pasitikėjimo rodikliams ekonomikos skatinimo priemonių ir paramos finansų sektoriui dėka. Tačiau daugelyje išsivysčiusių valstybių ekonomika atsigauja lėtai.
- Pagerinome pasaulio ekonomikos augimo prognozes ir tikimės 3,9% ir 3,6% BVP augimo 2010 ir 2011 metais. Skatinimo priemonių sustabdymas bus labiausiai jaučiamas 2011 metais. Europos ekonomikos atsigavimas tikėtina atsiliks, o besivystančios šalys tebeaugs ypač sparčiai.

Lietuva:

- Sušvelninti ekonomikos nuosmukį praėjusiais metais padėjo geresni negu tikėtasi eksporto rezultatai. Nedarbo lygiui tebeaugant, o darbo užmokesčiui tebekrentant vidaus paklausa išliko ypač silpna.
- BVP šiais metais kris apie 2%. Stabilus ekonomikos atsigavimas prasidės antroje šių metų pusėje. 2011 metais ekonomikos augimas pasieks apie 3%. Eksporto apimtys didės, tačiau namų ūkių vartojimo atsigavimas bus ypač menkas. Nors tebelieka nemažai iššūkių, valstybės finansų padėtis stabilizavosi.

Latvija:

- Ekonomikos nuosmukis sulėtėjo 2009 m. pabaigoje, spartus kaštų mažinimas šalyje tęsėsi. 2010 m. pavasaris atnešė pirmųjų stabilizavimosi požymių darbo rinkoje.
- Eksportui atsigavus, ekonomikos recesija baigsis 2010 m. pradžioje, bet ekonomikos atsigavimas nebus tolygus. Manome, kad ekonomika vis dar susitrauks apie 2,5% 2010 m. dėl statistinės bazės poveikio, ir išaugs apie 4% 2011 metais. Fiskalinė politika išliks griežta. Vyriausybei taip pat būtina atkreipti dėmesį į struktūrines reformas, kurias būtina įgyvendinti.

Estija:

- Teigiami ketvirtiniai BVP augimo tempai 2009 m. pabaigoje rodo, kad prasidėjo stabilus ekonomikos atsigavimas. Mastrichto kriterijai įvykdyti, o tai padidina galimybes Estijai tapti 17-ąją euro zonos nare.
- Prognozuojame 1,5% ir 4,5% ekonomikos augimą 2010 ir 2011 metais. Pradžioje eksportas skatins ekonomikos atsigavimą, tačiau vėliau dėl padidėjusių užsienio investicijų vidaus paklausa taps pagrindiniu ekonomikos augimo varikliu.

Švedija:

- Ekonomika netikėtai susitraukė ketvirtąjį 2009 m. ketvirtį, tačiau pagerėjimas darbo rinkoje ir stabili valstybės finansų padėtis rodo, kad ekonomika šiuo metu yra tvirtoje ir stabilioje padėtyje.
- Mūsų prognozės tapo pesimistiškesnės: prognozuojame 1,8% ir 2,4% BVP augimą 2010 ir 2011 metais. Namų ūkių vartojimas bus pagrindinis ekonomikos augimo variklis. Išorinės paklausos ir investicijų atsigavimo nenumatome. Ekonominė politika išliks ekspansyvi – manome, kad Švedijos centrinis bankas pakels bazinę palūkanų normą iki 1,75% 2011 m. pabaigoje.

Pasaulio apžvalga: Pasaulio ekonomikos augimas spartėja, tačiau Europos ekonomikos atsilieka.

Šalių BVP prognozės 2010-2012 m.

	2009	Balandžio mėn.			Sausio mėn.	
		2010	2011	2012	2010	2011
JAV	-2,4	2,8	2,2	2,5	2,2	2,5
Euro zona	-4,0	0,9	1,3	1,9	1,1	1,6
Vokietija	-5,0	1,3	1,5	2,0	1,5	1,8
Prancūzija	-2,2	1,5	1,8	2,2	1,6	2,0
Italija	-4,9	0,6	1,0	1,5	0,7	1,2
Ispanija	-3,6	-0,5	0,7	1,7	-0,1	1,3
D. Britanija	-4,8	1,1	1,6	2,2	1,0	1,9
Japonija	-5,3	2,0	1,4	1,5	1,2	1,5
Kinija	8,6	9,5	8,8	8,0	8,5	7,8
Indija	6,5	7,5	7,8	8,0	7,0	7,5
Brazilija	-0,4	4,7	4,5	5,7	3,5	4,5
Rusija	-7,9	4,3	4,5	5,0	4,3	4,5
Pasaulis	-0,9	3,9	3,6	3,9	3,3	3,5

Šaltinis: Šalių statistikos departamentai ir Swedbank prognozės

Pasaulio ekonomika pradėjo atsigaivinti, tačiau nepaisant ekonomikos skatinimo priemonių, daugelyje išsivysčiusių valstybių ekonomikos atsigavimo tempas dar nėra toks, kokio norėtusi. Šiuo metu pasaulio ekonomikos augimą skatina besivystančios rinkos, taip pat ir Šiaurės Amerika ir Japonija. Tuo tarpu Europos šalių ekonomikos augimas atsilieka dėl silpnų pramonės rezultatų, valstybių skolos problemų ir silpnos vidaus paklausos. Manome, kad pinigų politika turėtų likti ekspansyvi, tačiau fiskalinės politikos sugriežtinimas numatomas vėlesniame prognozuojamojo laikotarpio etape.

Pasaulio ekonomikos augimo prognozės tapo šiek tiek optimistiškesnės - prognozuojame, kad BVP šiais metais išaugs 3,9%, o 2011 m. - 3,6%. Didžiausią poveikį kitais metais turės ekonomikos skatinimo priemonių nutraukimas. Nepaisant dabartinio JAV ekonomikos atsigavimo tempo, nuo antrojo šių metų ketvirčio ji augs lėčiau dėl užsitęsusių darbo rinkos problemų, skolinimosi apimčių mažinimo ir silpnos nekilnojamojo turto rinkos. Japonija artimiausioje ateityje augs sparčiau, tačiau kitais metais jos BVP augimo tempas šiek tiek sulėtės dėl prastesnių visų jos prekybos partnerių (išskyrus Kiniją ir Indiją, kurių ekonomikos augimas tikėtina išliks spartus) ekonomikos augimo perspektyvų. Euro zonos BVP augimo

prognozės sumažinome nuo 1,1% iki 0,9% šiems metams ir nuo 1,6% iki 1,3% kitiems metams. Svarbiausios šių pesimistiškesnių prognozių priežastys – valstybės biudžetų konsolidavimas, silpnas vartotojų ir įmonių pasitikėjimas bei nepalanki situacija darbo rinkose ir finansų sektoriuje.

Išsivysčiusios valstybės šiuo metu susiduria su didžiausia rizika, tuo tarpu ekonomikos situacija besivystančiose rinkose per ateinančius kelerius metus turėtų būti šiek tiek geresnė. Didelės privataus, finansų ir valstybės sektoriaus skolos skatina biudžetų konsolidavimą ir išskolinimų mažėjimą, kas sukelia neapibrėžtumų dėl fiskalinės politikos pokyčių, finansų sektoriaus stabilumo ir ekonomikos augimo. Žaliavų kainos kyla, o daugiau nei 100 USD už barelį naftos kaina galėtų pristabdyti ekonomikos augimą ir reikšmingai padidinti infliaciją daugelyje šalių. Finansų rinkose vyrauja abejonės dėl valstybių skolos problemų ir euro zonos šalių sugebėjimo bendradarbiauti ir priimti reikalingus sprendimus laiku (pvz., dėl Graikijos skolos) - svarbiausia rizika yra susijusi su Graikijos valstybės skola ir problemų išplitimu į kitas euro zonos valstybes, tokias kaip Ispanija ir Portugalija.

Be to, vidutinės ir ilgalaikės trukmės valstybės skolos problemos auga didžiosiose ekonomikose, tokiose kaip

JAV, Japonija ir D. Britanija, sukeldamos grėsmių politinei situacijai, ekonomikos augimui, infliacijai ir palūkanų normoms. Protekcionizmo grėsmė tebeegzistuoja, o JAV ir Kinijos ginčas dėl valiutų dar neišspręstas. Pakeistas finansų sektoriaus reguliavimas padarys didelį poveikį ekonomikos augimui sukeldamas gan daug neapibrėžtumų dėl artimiausių metų prognozių. Nors JAV ir Azijos ekonomikų augimas darosi labiau subalansuotas, pasaulio ekonomikos augimo subalansavimui prireiks daugiau laiko.

Airija, Graikija, Ispanija ir Portugalija jau taiko griežtą fiskalinę politiką. Po rinkimų gegužės mėn. pradžioje biudžeto konsolidavimą turėtų pradėti ir Didžiosios Britanijos vyriausybė. 2011 m. jos pavyzdžiu paseks ir kitos išsivysčiusios valstybės, įskaitant JAV, Japoniją ir Vokietiją. Išaugę mokesčiai ir sumažėjusios valstybės išlaidos pristabdys ekonomikos augimą, ypač namų ūkių ir valstybės sektoriaus vartojimą.

Nors per ateinančius dvejus metus pinigų politika ir išliks ekspansyvi, tačiau šiek tiek mažiau palyginus su praėjusiais metais. Infliacija beveik visose išsivysčiusiose valstybėse bus nedidelė, o daugelyje besivystančių rinkų, kuriose vidaus paklausos augimo tempas yra spartesnis ir kuriose taikoma daugiau skatinimo priemonių – aukšta. Manome,

kad JAV Federalinių rezervų bankas ir Anglijos bankas bazines palūkanų normas pradės didinti tik artėjant kitų metų pabaigai, o iki 2011 m. pabaigos jos turėtų išaugti iki 2,25%. Prognozuojame, kad Europos centrinis bankas (ECB) bazinę palūkanų normą pradės didinti tik nuo 2011 m. pirmos pusės ir laipsniškai ją didins tol, kol kitų metų pabaigoje ji išaugs iki 1,75%. Manome, kad sparčiau augant BVP ir šiek tiek padidėjus infliacijai, pakils ilgalaikių obligacijų palūkanos. Skirtumas tarp Vokietijos valstybės obligacijų palūkanų normų ir euro zonos valstybių, kurios pasižymi dideliais disbalansais, obligacijų palūkanų normų šiek tiek sumažės dėl mažėjančios rizikos ir subsidijuojamų paskolų, tačiau vis dar išliks didesnės nei prieš krizę.

Manome, kad per prognozuojamąjį laikotarpį JAV dolerio kursas euro ir jenos atžvilgiu sustiprės dėl spartesnio JAV ekonomikos augimo ir palūkanų normų, kurias centrinis bankas (JAV Fed) turėtų pradėti didinti anksčiau. Be to, euras

silpnėja dėl euro zonos nestabilumo, o jeni neigiamą poveikį turės sumažėję finansai ir jos, kaip skolinimosi valiutos, statuso susigrąžinimas (angl. „funding currency for carry trades“). Dar šiais metais arba kitų metų pradžioje Kinijos vyriausybė pradės iš lėto didinti renminbi vertę.

Prognozuojame, kad vidutinė naftos kaina šiais metais bus 75 USD, o 2011 m. – 80USD Pagrindinės priežastys yra dolerio reikšmingas sustiprėjimas euro atžvilgiu šių metų pradžioje ir tolimesnis, tačiau lėtesnis, valiutos stiprėjimas. Tačiau kainų didėjimo rizika išlieka - naftos bei kitų žaliavų prekių kainų didėjimo galimybės atmesti negalima. Būsto kainos, kurios JAV ir D.Britanija buvo nukritusios iki žemų lygių, pamažu kyla, tačiau komercinės paskirties nekilnojamojo turto rinkos atsilieka. Prognozės ypač gali pablogėti dėl prastos regioninių bankų padėties ir krentančių komercinės paskirties nekilnojamojo turto kainų JAV.

Kadangi daugelyje šalių baigiasi skatinimo priemonių taikymas, reiktų daugiau dėmesio atkreipti į reikalingus struktūrinius ekonomikos pokyčius. Išsivysčiusios rinkos ypač pajus stiprėjančią konkurenciją iš besivystančių rinkų (pastarųjų ekonomikos augimą ateinančiais metais skatins ekonominė politika ir finansų sektorius). Europos Sąjungoje turėtų tęstis integracijos procesas, o finansų sektoriaus reguliavimas turėtų būti planuojamas atidžiai. Visų pirma labai svarbu padidinti darbo rinkos lankstumą ir pagerinti sąlygas inovacijoms bei verslininkystei. Be to, naudos gali duoti ir darbo pasidalijimo bei specializacijos didinimas regione, tokiu būdu sudarant geresnes sąlygas konkuruoti su besivystančiomis rinkomis.

	Faktas	Prognozės			
	2010-04-20	2010-06-30	2010-12-31	2011-06-30	2011-12-31
Bazinės palūkanų normos					
Fed, JAV	0,25	0,25	0,50	1,50	2,25
ECB, euro zona	1,00	1,00	1,00	1,25	1,75
Anglijos bankas	0,50	0,50	0,75	1,25	2,25
Japonijos bankas	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Valiutų kursai					
EUR/USD	1,34	1,32	1,24	1,20	1,20
RMB/USD	6,83	6,83	6,83	6,60	6,40
USD/JPY	93	98	105	112	115

Šaltinis: Reuters Ecowin ir Swedbank prognozės

Nuo krizės iki atsigavimo – sąlygos ekonomikos augimui iš lėto gerėja

	2008	2009	2010P	2011P
BVP augimas, %				
Lietuva	2,8	-15,0	-2,0	3,0
Latvija	-4,6	-18,0	-2,5	4,0
Estija	-3,6	-14,1	1,5	4,5
Švedija	-0,5	-4,7	1,8	2,4
Nedarbo lygis, %				
Lietuva	5,8	13,7	16,0	15,5
Latvija	7,5	17,5	21,5	19,5
Estija	5,5	13,8	14,0	11,5
Švedija	6,2	8,3	9,3	9,2
VKI, %				
Lietuva	10,9	4,5	1,0	1,0
Latvija	15,4	3,5	-3,5	0,0
Estija	10,4	-0,1	0,5	1,8
Švedija	3,4	-0,3	1,4	2,2
Einamosios ir kapitalo sąskaitos balansas, % BVP				
Lietuva	-10,1	7,2	4,2	3,0
Latvija	-9,8	12,2	14,0	10,0
Estija	-8,4	7,4	8,5	8,0
Švedija (einamoji sąskaita)	9,6	3,7	6,2	6,5

Šaltinis: Šalių statistikos departamentai ir Swedbank prognozės

Pasauliniu mastu taikytos ekonomikos skatinimo priemonės ir pagalba finansų sektoriui sustiprino gyventojų, įmonių ir finansų rinkų pasitikėjimą. Sparčiau augant pasaulio ekonomikai, pradeda atsigauti ir Baltijos šalys bei Švedija. Tačiau nors sąlygos ekonomikų augimui pagerėjo, laukia dar daug iššūkių tiek artimiausiu metu, tiek ir ilgalaikėje perspektyvoje.

Pasaulio ekonomikos perspektyvos tampa vis šviesesnės - pasaulio BVP per šiuos metus išaugs 3,9% dėl sustiprėjusio pasitikėjimo, centrinių bankų bei vyriausybės suteiktų ekonomikos skatinimo priemonių bei atsargų pasikeitimų. Nepaisant stipraus daugelio besivystančių rinkų ekonomikų augimo, išsivysčiusios valstybės, ypač Europoje, atsilieka. Būtinumas mažinti skolinimąsi privačiame ir finansų sektoriuose bei augančios valstybės sektoriaus skolos, kartu su didėjančia finansinio nestabilumo rizika, kelia rimtų iššūkių. Dar iki kitų metų daugelyje šalių bus padidinti mokesčiai ir sumažintos valstybės išlaidos, o tai reiškia, kad vidaus paklausa silpnės. Darbo rinkos padėtis gerės, tačiau nedarbo lygis išliks aukštas. Dėl šių priežasčių 2011 m. prognozuojame lėtesnį BVP augimą, t. y. 3,6%.

Išsivysčiusių valstybių ir besivystančių rinkų augimo skirtumus atspindi ir kainų augimo prognozės. Beveik visose išsivysčiusiose valstybėse išliks žemas

pajėgumų išnaudojimo lygis, o kainų augimas bus silpnas. Fiskalinė politika taip pat darosi griežtesnė, todėl, manome, kad centriniai bankai bazines palūkanų normas kels tik iš lėto. Besivystančiose rinkose pajėgumų panaudojimas siekia ypač aukštą lygį, o spaudimas kainoms stiprėja ypač dėl augančių žaliavų kainų ir didelių kapitalo įplaukų.

Europos šalyse – svarbiausiose Švedijos ir Baltijos šalių eksporto partnerėse – norint išvengti ypač lėto ekonomikos augimo ir euro zonos bendradarbiavimo nesklandumų būtina pagerinti valstybių biudžetų padėtį. Europos šalys yra pagrindinė Baltijos šalių ir Švedijos eksporto rinka, todėl labai svarbu, kad bendrovės išlaikytų savo rinkos dalį nepavydėtinomis ekonomikos sąlygomis. Užsienio prekyba perkeliama į sparčiau augančias besivystančias rinkas, tačiau tam, kad pasikeistų geografinė eksporto struktūra, reikia laiko. Dabar bendrovių bendri tikslai stiprinant konkurencingumą yra produktyvumo didinimas, išlaidų mažinimas, produktų struktūros pokyčiai atsižvelgiant į paklausą ir gamybos pridėtinės vertės didinimas investuojant į mokslinius tyrimus ir taikomąją plėtrą.

Baltijos šalys taip pat perėjo į atsigavimo etapą po 2008-2009 m. krizės, kurios metu jų ekonomikos susitraukė apie 15-25%. Finansų rinkos, tarptautinės organizacijos ir reitingų agentūros pradėjo palankiau

vertinti šį regioną. Stabili politinė situacija leido imtis griežtų priemonių pažaboti didėjančią valdžios sektoriaus deficitą. Galimybės išlaikyti fiksuotus valiutų kursus, susietus su euru, dar labiau sustiprėjo, o Estija turėtų prisijungti prie euro zonos 2011 m., įvykdžiusi Maastrichto sutartyje nustatytus narystės euro zonoje kriterijus. Lietuva ir Latvija Estijos pavyzdžiu turėtų pasekti 2014 metais. Atsigaunant pasaulio ekonomikai ir minėtoms šalims tebesilaikant griežtos fiskalinės politikos bei įgyvendinus struktūrines reformas, atsiras daugiau galimybių šiam tikslui pasiekti.

Praėjusiais metais nuosmukis Lietuvoje nebuvo toks gilus, kaip buvo manyta, nes eksportas šioje šalyje išaugo labiau nei prognozuota. Nepaisant teigiamų ketvirtinių ekonomikos augimo tempų antroje praėjusių metų pusėje, dėl statistinio poveikio šių metų ekonomikos augimo tempas bus neigiamas ir sieks apie 2%, o spartesnio 3% metinio augimo tikimės 2011 metais. Grynas eksportas turės teigiamą poveikį augimui šiais ir kitais metais, o vidaus paklausa laipsniškai stiprės, gerėjant investavimo perspektyvoms, visų pirma, dėl ES struktūrinių fondų paramos greitesnio įsisavinimo. Darbo užmokestis ir toliau mažės, o nedarbas stabilizuosis gana aukštame lygyje, tuo paskatinamas naują emigracijos bangą, ypač jaunimo tarpe. Todėl nesitikime, kad per prognozuojamąjį

laikotarpį namų ūkių vartojimas sparčiai atsigautų. Valstybės finansų padėtis stabilizavosi, o vyriausybė pasirašė susitarimą su Europos Komisija dėl 3% BVP biudžeto deficito įgyvendinimo 2012 metais. 2010 m. prognozuojame 8% BVP deficitą, todėl kelias iki euro įvedimo yra ilgas, tačiau šis tikslas nėra nepasiekiamas – tikėtina, euras bus įvestas 2014 metais.

Panašu, kad Latvijoje nuosmukis jau baigėsi, tačiau šiai šaliai prognozuojamas lėtas ir nestabilus atsigavimas. Latvijos BVP pradės augti, tačiau dėl statistinės bazės poveikio šiais metais BVP sumažės 2,5%. Eksporto atsigavimas laipsniškai skatins investicijų ir atsargų kiekių didėjimą, dėl kurių ir 2011 m. BVP išaugs 4%. Praėjusiais metais daugiau nei 20% sumažėjusios darbo sąnaudos padidino konkurencingumą, kuris turėtų stiprėti ir ateityje, tačiau nebe taip sparčiai. Prognozuojame, kad nedarbo lygis turėtų išaugti iki 23%, o po to pradėti laipsniškai mažėti. Fiskalinės politikos planas kol kas vykdomas - biudžeto deficitas šiais metais sieks 8,5% BVP. Biudžeto deficitas vis dar turėtų būti sumažintas 7 procentiniais punktais, kad iki 2012 m. būtų galima pasiekti užsibrėžtą tikslą – 3% BVP, kuris būtinas euro įvedimui 2014 metais.

Manome, kad šiais metais Estijos ekonomika išaugs 1,5%, o 2011 m. - 4,5%. Iš pradžių augimą skatins grynasis eksportas, bet pamažu jį aplenks vidaus paklausa, kuri bus pagrindinė varomoji jėga, ypač dėl atsargų pokyčių ir ES finansuojamų investicijų. Planuojamas euro įvedimas taip pat gali padidinti tiesiogines užsienio investicijas. Namų ūkių vartojimas išliks silpnas, bet 2011 m. palaipsniui atsigaus, sustiprėjus pasitikėjimui, sumažėjus nedarbo lygiui ir nežymiai padidėjus darbo užmokesčiui. Tai reiškia, kad defliacija Estijoje bus

trumpalaikė. Augant darbo sąnaudoms, norint užtikrinti pakankamą konkurencingumą reikės didinti produktyvumą siekiant tvarių eksporto sektoriaus rezultatų ilgalaikėje perspektyvoje. Fiskalinė politika ir toliau turėtų būti atsargi, tačiau vyriausybei vis daugiau reikės dirbti sprendžiant ilgalaikes problemas, susijusias su valstybinio sektoriaus efektyvumu, mokesčių sistema ir viešųjų paslaugų teikimu.

Švedijos ekonomikoje pastebimi pokyčiai: eksportas mažėja, o vidaus paklausa pradeda stiprėti. Po praėjusių metų nuosmukio, ekonomika pradeda atsigauti. Priešingai nei įprastai, kai ekonomikos atsigavimą lemia eksportas, šiuo metu pagrindinis Švedijos ekonomikos augimą skatinantis veiksnys yra namų ūkių vartojimas, veikiamas lėtai atsigaujančios darbo rinkos ir skatinimo priemonių. Kadangi 2009 m. ketvirtajame ketvirtyje BVP netikėtai krito, 2010 m. BVP augimas nebus toks spartus, kaip anksčiau prognozuota, ir sieks 1,8%. Grynasis eksportas turės tik nedidelės teigiamos įtakos ekonomikos augimui, tuo tarpu namų ūkių vartojimas bei atsargų didėjimas įmonėse paskatins ekonomikos augimą. Kadangi gamybinių pajėgumų išnaudojimas yra vis dar menkas, investicijų apimtis kris ir šiais metais, o 2011 m. – po truputį turėtų atsigauti. Todėl kitais metais importas augs greičiau už eksportą ir turės neigiamą poveikį ekonomikos augimui. Vidaus paklausa dar labiau sustiprės, o BVP turėtų išaugti 2,4%. Kainų augimas turėtų išlikti silpnas, o Riksbank bazinės palūkanų normos gali pradėti didinti lėčiau, nei anksčiau prognozuota. 2011 m. pabaigoje bazinė palūkanų norma, tikėtina, sieks 1,75%. Be to, nors fiskalinė politika išliks ekspansyvi,

valdžios sektoriaus biudžeto deficitas neviršys 2% BVP.

Baltijos šalyse ir Švedijoje didesnio arba mažesnio ekonomikos augimo tikimybė yra daug mažiau tolygi. Svarbiausia neigiama rizika yra lėtesnis pasaulio ekonomikos atsigavimas. Pakartotinio pasaulio ekonomikos nuosmukio rizika sumažėjo, tačiau visiškai neišnyko. Žaliavų kainos, valiutų kursai, palūkanų normos ir akcijų kainos yra tik keli veiksniai, kurie gali turėti poveikį augimo ir infliacijos perspektyvoms mūsų rinkose. Nacionaliniu lygmeniu rizika yra susijusi su darbo rinka ir fiskaline situacija bei gyventojų ir bendrovių biudžetų balansais. Atskirai vertinant rizikas, jos neatrodo labai reikšmingos, tačiau kartu sudėjus gali iš esmės pakeisti prognozes.

Problemų Baltijos šalyse ir Švedijoje išlieka dar daug, ypač vidutinės trukmės laikotarpiu ir ilgalaikės perspektyvos požiūriu. Globalizacija tebesitęsia, didindama konkurenciją ir kartu atverdamą naujas galimybes ekonomikos augimui. Dėl demografijos pokyčių sumažėjusios darbo jėgos pasiūlos pablogės socialinės apsaugos sistemų padėtis. Švedijai bus sunku išlaikyti potencialų augimo tempą, jeigu nebus įgyvendintos produktyvumą skatinančios struktūrinės reformos. Baltijos šalis turi įdėti daug pastangų, įgyvendindamos savo darbotvarkėje numatytas reformas, kad galėtų pasivyti kitas ES valstybes nares, nes finansų krizė ir nuosmukis sulėtino jų ekonomikos augimą. Visų pirma, turi vėl išaugti investicijos, be ES struktūrinių fondų paramos. Kita svarbi problema yra kova su mokesčių vengimu. Būtina sukurti tokią mokesčių sistemą, kuri būtų veiksminga ir efektyvi, siekiant užtikrinti tvarius valstybės finansus bei socialinę apsaugą.

Lietuva: valstybės finansų padėtis stabilizavosi, tačiau lieka nemažai iššūkių

	2008	2009	2010p	2011p
BVP augimas, %	2,8	-15,0	-2,0	3,0
BVP, mln LTL	111 190	93 866	90 595	93 789
VKI vidutinis augimas, %	10,9	4,5	1,0	1,0
Nedarbo lygis, %	5,8	13,7	16,0	15,5
Vidutinis metinis realus neto atlyginimo augimas, %	10,1	-7,5	-5,0	0,0
Prekių ir paslaugų eksporto augimas, %	25,5	-25,2	6,0	8,5
Prekių ir paslaugų importo augimas, %	18,9	-35,8	6,5	7,5
Prekybos ir paslaugų balansas, % BVP	-10,9	-0,7	-1,0	-0,5
Einamosios sąskaitos balansas, % BVP	-11,9	3,8	1,2	0,0
Einamosios ir kapitalo sąsk. balansas, % BVP	-10,1	7,2	4,2	3,0
TUI įplaukos, % BVP	3,9	0,9	1,0	1,5
Bendras įsiskolinimas užsieniui, % BVP	71,6	86,0	88,0	86,0
Valdžios sektoriaus balansas, % BVP	-3,2	-8,9	-8,0	-6,0
Valdžios sektoriaus bendroji skola, % BVP	15,6	29,3	38,0	42,0

Šaltinis: Swedbank

2009 m. antroje pusėje Lietuvos ekonomika pamažu stabilizavosi po gilaus nuosmukio - ketvirtąjį ketvirtį Lietuvos ekonomika ūgtelėjo 0,5% palyginus su trečiuoju ketvirčiu, t.y., BVP augo jau du ketvirčius iš eilės. Metinis ekonomikos kritimas 2009 m. ketvirtąjį ketvirtį sulėtėjo iki 12,8%, o per visus 2009 m. Lietuvos ekonomika susitraukė 15%. Ekonomikos nuosmukį antroje metų pusėje gerokai sušvelnino eksportas, kurio apimtys augo nuo praėjusio rudens dėl paklausos atsigavimo ES šalyse dosnių finansinio skatinimo paketų dėka. Tačiau į vidaus paklausą orientuotose sektoriuose padėtis nepagerėjo - antrajame pusmetyje vidaus paklausa išliko ypač silpna.

Nors 2009 m. antroje pusėje ekonomika ir pradėjo iš lėto atsigaivinti, manome, kad šių metų pusmetis bus gerokai sunkesnis. Dėl lėtesnio ES atsigavimo pramonės gamybos

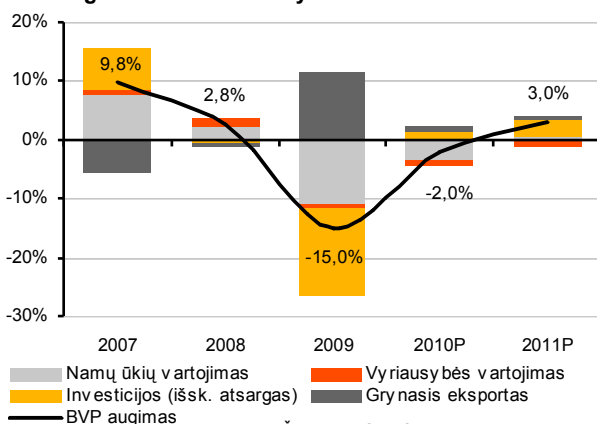
rezultatai buvo blogesni nei tikėtasi, užsakymų skaičius augo lėčiau, o šių metų mažmeninės prekybos rezultatai rodo, kad namų ūkių vartojimas tebekrenta. Nors vartotojų pasitikėjimas po truputį kyla, atsizvelgiant į darbo rinkoje vykstančius pokyčius manome, kad vartojimo pagyvėjimo šiais metais nepamatysime.

Tačiau esame nusiteikę optimistiškiau palyginti su sausio mėn. dėl valstybės finansų padėties - manome, kad vyriausybė sugebėjo stabilizuoti valstybės finansų padėtį ir sugebės įvykdyti išpareigojimus įgyvendinti siūlomas struktūrines reformas. 2010 m. biudžeto konsolidavimo priemonės, apimančios daugelio socialinių išmokų programų finansavimo ir darbo užmokesčio valstybės sektoriaus tarnautojams mažinimą, jau davė kai kuriuos pirmuosius teigiamus rezultatus. Visų pirma, tarptautinės institucijos ir

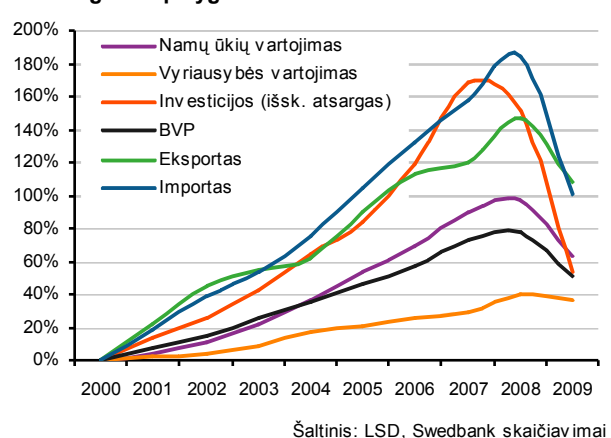
reitingo agentūros pripažino, kad vyriausybė pradeda kontroliuoti valstybės finansų padėtį; dėl šios priežasties ir dėl Baltijos valstybių ekonomikos stabilizavimosi šalies rizikos įvertinimai žymiai pagerėjo. Šiuo metu labiausiai pažeidžiama valstybės finansų sistemos dalis yra socialinės apsaugos sistema. Dauguma siūlomų reformų, net ir paspartinus jų įgyvendinimą, galėtų duoti reikiamų rezultatų tik vidutiniu laiku.

Atsizvelgdami į pokyčius, įvykusius šių metų pradžioje, ir į pasaulio ekonomikos augimo perspektyvas, sausio mėn. ekonomikos augimo prognozių 2010 m. ir 2011 m. nekeitėme. Pagal mūsų pagrindinį scenarijų 2010 m. Lietuvos BVP turėtų sumažėti apie 2%. 2010 m. pirmajame ketvirtyje ekonomika greičiausiai kris, o po antrojo ketvirčio pradės laipsniškai

BVP augimo sudėtinės dalys

BVP augimas palyginti su 2000 m.

atsigauti. Vidaus paklausa mažės visus šiuos metus. Mūsų eksporto ir importo augimo prognozės, palyginti su sausio mėn. prognozėmis, dabar yra šiek tiek optimistiškesnės. Neatmetame galimybės, kad šiais metais galima tikėtis nedidelio teigiamo BVP augimo dėl spartesnių, nei dabar numatome, eksporto atsigavimo tempų. Tiek teigiamos, tiek neigiamos rizikos prasme išorinės paklausos pokyčiai bus lemiamas veiksnys, nuo kurio priklausys ekonomikos raida šiais metais. Pradėjus atsigauti vidaus paklausai, visų pirma investicijoms, 2011 m. ekonomika turėtų išaugti apie 3%.

Eksporto atsigavimas vis labiau pastebimas

Praėjusių metų antroje pusėje eksportas pradėjo atsigauti sparčiau nei buvome numatę ekonomikos skatinimo priemonių, taikomų pagrindinėse eksporto rinkose, dėka. Manome, kad ši eksporto augimo tendencija tęsis ir šiais metais, todėl palyginti su sausio mėn. mūsų prognozės yra optimistiškesnės. Prognozuojame, kad eksportas per metus išaugs apie 4,5% realiais duomenimis. Svarbiausia rizika yra susijusi su gerokai sulėtėjusiais užsienio paklausos atsigavimo tempais, ypač Europos Sąjungoje, kuomet ekonomikos skatinimo priemonės bus sustabdytos šių metų pabaigoje. Reikia pripažinti, kad nuo praėjusių metų rudenio gerėję pirmųjų dviejų 2009 m. mėnesių eksporto rezultatai šiek tiek nuliūdino, tačiau sektorių, kurių eksportas 2009 m. pabaigoje rodė stipriausius atsigavimo ženklus, tai yra plastiko ir gumos gaminių, chemijos produktų, o taip pat medienos, popieriaus ir baldų, rezultatai teikia vilčių dėl prasidėjusio tvaraus šių sektorių atsigavimo.

Dėl optimistiškesnių eksporto prognozių pakeitėme ir importo prognozes – sparčiau atsigauantis eksportas, paskatins ir importo augimą. Manome, kad šiais metais

importas išaugs 3% įvertinus infliaciją. Importo augimui įtakos turės ir energijos importo padidėjimas po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo, ypač 2010 m. pirmoje pusėje. Eksporto augimas bus didesnis nei importo augimas, todėl grynojo eksporto indėlis į BVP augimą išliks teigiamas, tik šiek tiek mažesnis, nei manyta sausio mėnesį. Grynasis eksportas išliks pagrindiniu veiksniumi, kuris šiais metais sušvelnins BVP mažėjimą.

2009 m. išorinių disbalansų pokytis buvo staigus - einamosios sąskaitos perviršis sudarė 3,8% BVP ir buvo didesnis, nei tikėjomės, pirmiausia, dėl pajamų sąskaitos balanso perviršio padidėjimo dėl užsienio įmonių patirtų nuostolių. Manome, kad didžioji dalis pokyčių, ypač susijusių su prekybos balanso sąskaita, jau įvyko. Todėl 2010 m. prognozių nekeičiame ir manome, kad Lietuvos einamosios sąskaitos perviršis šiais metais sieks apie 1,2% BVP, o 2011 m. einamoji sąskaita bus subalansuota. Prekybos balanso deficitas šiais metais ir ateinančiais metais nebeaugs. Nesitikime, kad 2010 m. pajamų sąskaita gerės toliau - šių metų įmonių patirti nuostoliai bus gerokai mažesni už tuos, kurie buvo užregistruoti praėjusiais metais. Grynųjų pervedimų sąskaitos perviršis, kuris 2009 m. išaugo iki 4,1% BVP, šiais metais turėtų toliau gerėti dėl spartesnio ES paramos įsisavinimo.

Šiek tiek geresni investicijų lūkesčiai

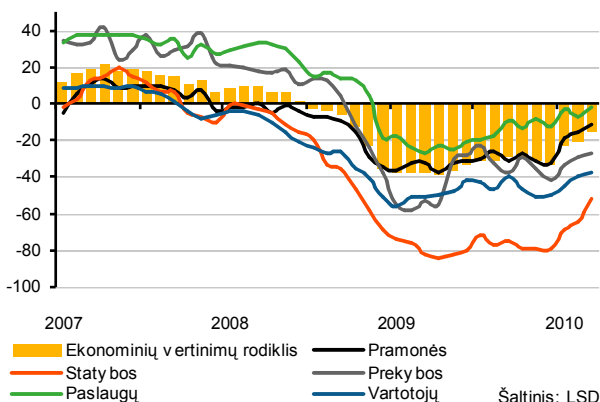
Per 2009 m. ketvirtąjį ketvirtį jokių investicijų atsigavimo požymių kol kas nebuvo matyti. Visus šiuos metus, ypač pirmajame pusmetyje, situacija išliks sudėtinga. Palyginti su sausio mėn., lūkesčiai šiek tiek pagerėjo dėl sumažėjusių Lietuvos ekonomikos rizikos įvertinimų ir gerokai atlėgusios įtampos finansų sektoriuje po palankios rinkos reakcijos į griežtas fiskalinio

konsolidavimo priemones. Tačiau pagerėjusių rizikos įvertinimų rezultatai – pigesnės ir didesnės kapitalo įplaukos bei didesnis kai kurių ekonominės veiklos rūšių kreditavimas – bus matomi tik šių metų pabaigoje arba 2011 m. pradžioje. Todėl manome, kad šiais metais investicijos (išsk. atsargas) vis dar sumažės 3,5%, tačiau 2011 m. investicijos paaugs 8%. Svarbiausias, ir bene vienintelis, investicijų šaltinis šiais metais išliks ES struktūriniai fondai. Vertėtų paminėti, kad nuo 2010 m. pradžios buvo sumažinti mažų ir vidutinių įmonių (MVI) taikomo pelno mokesčio tarifai, o kitoms įmonėms taikomas pelno mokestis sumažintas iki 2008 m. buvusio lygio. Šios priemonės iki šiol pagerino tik lūkesčius, tačiau mes manome, kad nuo 2011 m. pelno mokesčių tarifų sumažinimas ekonomikai pradėjus atsigauti prisidės ir prie spartesnio investicijų augimo.

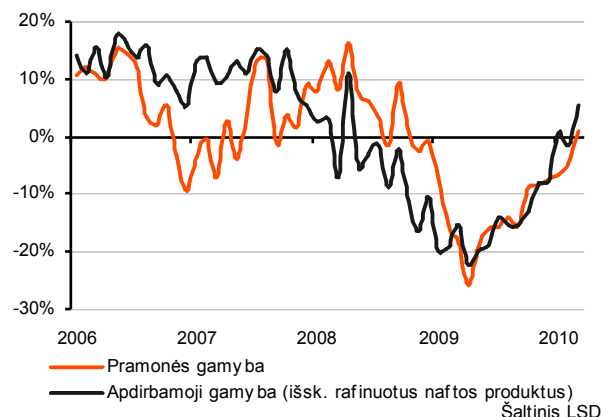
Vyriausybės skatinimo planas (išskyrus spartesnį ES struktūrinių fondų lėšų įsisavinimą) yra įgyvendinamas labai lėtai, o jo poveikį kol kas yra sunku įvertinti. Pavyzdžiui, kai kurių lėšų paskirstymas eksportuojančioms įmonėms ir MVI prasidėjo tik praėjusių metų antroje pusėje – šių lėšų bendrovės dar nespėjo tikslingai panaudoti. Senos statybos daugiabučių namų atnaujinimas dar susiduria su rimtais sunkumais dėl įvairių priežasčių, įskaitant biurokratinę kliūtis ir rimtus paties atnaujinimo modelio projekto trūkumus. Pastatų, priklausančių valstybės sektoriui, atnaujinimas taip pat vėluoja dėl biurokratinis priežasčių, pavyzdžiui, dėl nesugebėjimo laiku įvykdyti viešuosius pirkimus.

Šių metų pradžioje gyvenamųjų namų rinkoje atsirado kai kurių teigiamų pokyčių. Kainų mažėjimo tempas sulėtėjo, ir daugelis rinkos dalyvių tikisi, kad nekilnojamojo turto kainos ir gyvenamosios paskirties patalpų nuomos mokesčiai neseniai jau pasiekė dugną, arba

Ekonominių vertinimų rodiklis

Pramonės rezultatai

kad taip atsitiks po vieno–dviejų mėnesių. Todėl rinkos dalyviai mano, kad laikas pirkti dabar yra tinkamas, tačiau statybos bendrovės ir savininkai jau nebenori taikyti didelių nuolaidų. Nepaisant šių dviejų kontrastingų veiksnių, metų pradžioje sandorių apimtys išaugo. Pirkėjus pradėjo dominti ne tik brangesni „prestižiniai“ sostinės rajonai, bet ir gyvenamieji namai priemiestyje, kurie laikomi labiausiai atpigusiais. Pastebima, kad didžioji šių investicijų dalis yra finansuojama iš nuosavų lėšų. Dėl neaiškios padėties darbo rinkoje pirkėjai, kuriems reikia didesnio finansavimo, išlieka atsargūs ir/arba neatitinka paskolos kriterijų.

Nepaisant per pastaruosius mėnesius šiek tiek padidėjusio rinkos aktyvumo, manome, kad gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos šiais metais toliau kris, tačiau ne daugiau kaip 5-10%. Apskaičiuota, kad per praėjusius metus būsto kainos jau sumažėjo iš viso apie 30%, o nuo aukščiausio taško, kurį buvo pasiekusios 2007 m. gruodžio mėnesį – maždaug 40%; statybos sektoriaus produkcija 2009 m. sumažėjo 43% įvertinus kainų pasikeitimus. Tačiau gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos Lietuvoje tebėra beveik 20% aukštesnės nei Latvijoje ir Estijoje. Be to, Lietuvoje išlieka didelė perteklinė pasiūla – vis dar yra daug tuščių naujos statybos gyvenamųjų pastatų. Tik pastatus pardavus nekilnojamojo turto rinkoje prasidės stabilus ir subalansuotas atsigavimas. Komercinės paskirties nekilnojamojo turto perspektyvos tebėra prastos – kol kas čia nematyti jokių pagerėjimo požymių. Aukšta perteklinė pasiūla ir žemas patalpų užimtumas išlieka, todėl prognozuojame, kad šis sektorius pasieks dugną tik maždaug kitų metų viduryje.

Nedarbo lygio augimas turėtų stabilizuotis antroje šių metų pusėje

2009 m. ketvirtajame ketvirtyje nedarbo lygis vis dar sparčiai augo, kaip ir prognozavome, o laisvų darbo vietų skaičius mažėjo. Užimtumas toliau mažėjo gąsdinančiais tempais – visą darbo laiką dirbančių darbuotojų skaičius per metus sumažėjo 15%. Per visus 2009 m. nedarbo lygis vidutiniškai išaugo iki 13,7% nuo 5,8% 2008 metais. Manome, kad antrajame šių metų ketvirtyje nedarbas pasieks maksimalų lygį. 2010 m. nedarbo lygis išaugs iki maždaug 16%, o 2011 m. sumažės iki 15,5%. Darbo vietų skaičius pradės augti labai palengva – bendrovės neskubės priimti naujų darbuotojų ir pirmiausia stengsis padidinti darbo krūvį esamiems darbuotojams (šiuo metu dirbantiems ne visą darbo laiką); manome, kad tai padaryti nebus sunku, bent jau artimiausioje ateityje. Kaip minėjome ne kartą savo ankstesnėse apžvalgose, prastos darbo rinkos perspektyvos skatina naują emigracijos bangą, ypač tarp jaunesnio amžiaus gyventojų, o tai labai riboja vidutinės trukmės laikotarpio ir ilgalaikės ekonomikos augimo perspektyvas. Nors dabartiniu metu darbuotojų trūkumo nėra, vidutinės trukmės laikotarpiu ši problema gali labai paaštrėti, ypač kvalifikuotos darbo jėgos.

Darbo užmokestis mažėja toliau. 2009 m. ketvirtajame ketvirtyje bruto darbo užmokestis sumažėjo 8,6% palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Realusis darbo užmokestis per 2010 m. vidutiniškai turėtų sumažėti apie 5% ir tokia lygyje turėtų išlikti 2011 m. Dėl administracinių sprendimų valstybės sektoriaus darbo užmokestis 2010 m. mažės daug sparčiau nei privačiame sektoriuje, kuris prie ekonomikos pokyčių pradėjo prisitaikyti anksčiau. Kadangi bendrovės prie pasikeitusios situacijos prisitaikė anksčiau,

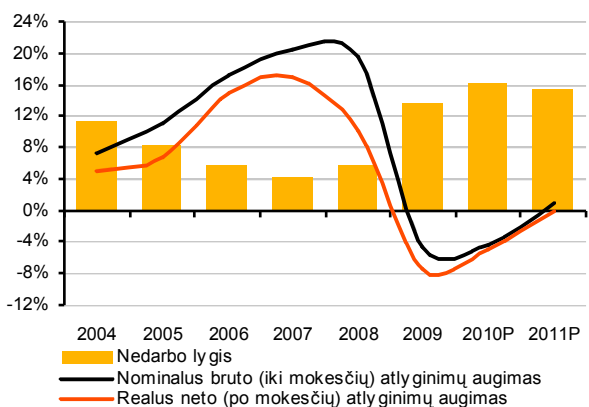
mažindamos darbuotojų skaičių ir darbo valandas, 2009 m. pabaigoje darbo užmokesčio fondas buvo 20%-25% mažesnis nei prieš metus. 2010 m. darbo užmokesčio fondas turėtų sumažėti dar 7-10%.

Nors jau keletą pastarųjų mėnesių vartotojų pasitikėjimas stiprėjo, jis išlieka silpnas, palyginti su istoriniais duomenimis – pagerėjimas nėra pakankamai didelis, kad jį būtų galima laikyti reikšmingu arba tvariu, o tai rodo, kad namų ūkių vartojimas atsigaus labai iš lėto. Turimi pirmojo ketvirčio duomenys, pavyzdžiui, mažmeninės prekybos apyvarta, rodo, kad gyventojų išlaidos tebemažėja. Dėl prastų užimtumo perspektyvų ir tolesnio darbo užmokesčio mažėjimo likusios metų dalies perspektyvos ne ką geresnės. Dėl šių priežasčių nekeitėme sausio mėnesio prognozės ir manome, kad namų ūkių vartojimo išlaidos šiais metais sumažės apie 5%. 2011 m. laukiamas nežymus pagerėjimas – namų ūkių vartojimas išaugs apie 1%.

Kainų augimas priklauso nuo pasaulinių tendencijų

Šiais metais didelio vartotojų kainų kilimo beveik nesitikima – situacija bus gana panaši į 2009 m., ypač pirmąjį pusmetį, kai dėl silpnos vidaus paklausos išryškėjo aiškios defliacinės tendencijos. Vienintelės kainos, kurios padidėjo 2009 m., buvo produktų ir paslaugų kainos, kurioms padarė poveikį akcizų ir PVM tarifų padidėjimas, arba kainos, kurioms turėjo įtakos pasaulio kainų pokyčiai. Prie kainų augimo prisidėjo ir 2010 m. pirmajame ketvirtyje pabrangusi elektra – kaip buvo prognozuota, sausio mėnesį vartotojų kainos pašoko 1,3% po to, kai mokesčio už elektrą tarifas gyventojams padidėjo beveik 30%. Vasario mėn. kainos vėl ėmė mažėti, o kovo mėn. išaugo nežymiai. Kovo mėn. VKI paaužo 0,3% (-0,2% per

Darbo rinka

Šaltinis: LSD, Swedbank prognozės

Mažmeninės prekybos apyvartos metinis pokytis

Šaltinis: LSD

metus), o metinė vidutinė infliacija siekė 2,2%. Mūsų nuomone, elektros kainų didėjimo netiesioginis poveikis yra gan mažas – dėl silpnos vidaus paklausos išlaidų padidėjimą sunku perduoti vartotojams. Nors elektra ir sudaro palyginti nedidelę vidutinio vartotojo krepšelio dalį, elektros kainų augimas stabdo kitų prekių vartojimą ir tuo pačiu skatina jų kainų mažėjimą. Kaip minėta ankstesnėse prognozėse, pasauliniai kainų pokyčiai bus vieninteliai pagrindiniai kainų didėjimą skatinantys veiksniai. Iki šiol kainų pokyčiai atitiko mūsų lūkesčius, todėl nekeitėme prognozių, manome, kad šiais ir 2011 metais infliacija sieks apie 1%.

Valstybės finansų stabilizavimosi požymiai jau matomi

Praėjusių metų pabaigoje patvirtintas griežtas biudžeto konsolidavimo paketas jau davė kai kurių teigiamų rezultatų, kol kas didele dalimi apsiribojančių tuo, kad šalies vyriausybės pastangas teigiamai įvertino tarptautinės institucijos ir reitingo agentūros. S&P, Fitch ir Moody's reitingų agentūros pagerino Lietuvos ilgalaikio skolinimosi perspektyvą iš neigiamos į stabilią, tokį savo sprendimą pagrįsdamos šalies fiskaline politika, kuri, apimdama biudžeto apkarpymus ir būtinas

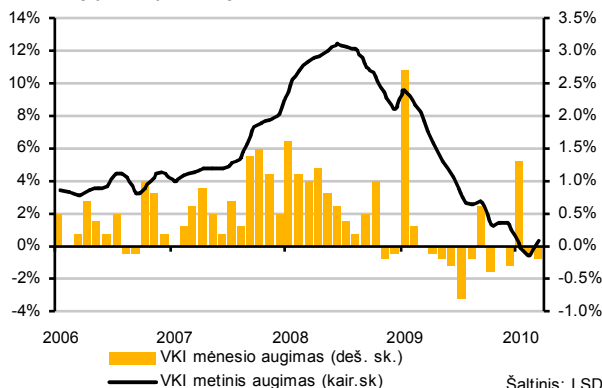
struktūrines reformas, turėtų padėti pamatus subalansuotam ekonomikos atsigavimui. 2010 m. sausio mėnesį Europos Komisija pripažino, kad Lietuva ėmėsi tinkamų priemonių, stengdamasi pagerinti blogėjančią valstybės finansų padėtį. Padėtis finansų sektoriuje pagerėjo ir dėl sėkmingų valstybės obligacijų emisijų – tarpbankinės palūkanų normos grįžo prie buvusių iki krizės lygių.

Palyginti su sausio mėn., šiuo metu mes taip pat jaučiamės labiau užtikrinti dėl tolimesnės valstybės finansų ateities, ypač atsižvelgiant į tai, kad vyriausybė susitarė su Europos Komisija dėl plano, pagal kurį 2012 m. turi būti pasiektas ne daugiau kaip 3% BVP deficitas. Nors ateityje vyriausybės laukia rimti išbandymai, nes ekonomikos atsigavimas dėl eksporto didesnes pajamas atneš tik 2011 m., mes pakeitėme savo prognozę ir manome, kad 2010 m. deficitas sieks apie 8% BVP, o 2011 m. – 6% BVP; tai leidžia mums prognozuoti, kad vyriausybės skola 2010 m. ir 2011 m. atitinkamai sudarys apie 38% ir 42% BVP. Jeigu šis scenarijus pasiteisins, Lietuva bus pasiruošusi įsivesti eurą 2014 metais. Tačiau kai kurios kliūtys tebeegzistuoja – mūsų nuomone, yra rizika, kad kai kurios struktūrinės reformos nebus įgyvendintos (pavyzdžiui, kai kurios santaupos nėra ilgalaikės) ir fiskalinis atsargumas nebus išlaikytas dėl 2012 m. spalio mėn. vykiančių Seimo rinkimų.

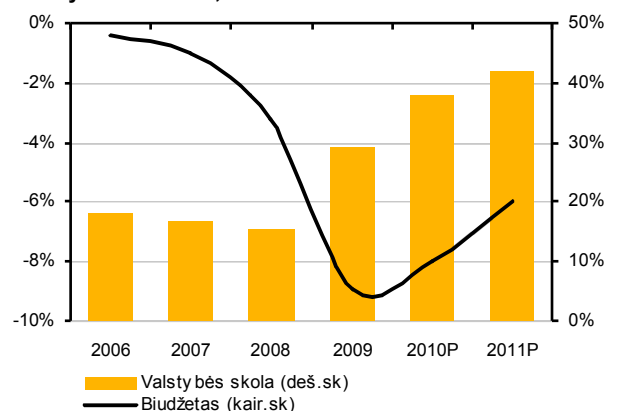
Skolinimosi kaina iki šiol buvo gana aukšta – vasario mėnesį pardavus 10 metų trukmės 2 milijardų dolerių vertės obligacijų emisijos palūkanos siekė 7,6%, tačiau šios obligacijų emisijos sėkmė galima paaiškinti rizikos vertinimų sumažėjimu finansų rinkose. 2009 m. apie 60% skolintų lėšų vyriausybė gavo iš užsienio skolintojų, įskaitant dvi euro obligacijų emisijas. Šiais metais šalis savo fiskalinį atotrūkį toliau finansuoja iš privačių šaltinių, tačiau pagerėjus rizikos vertinimams, skolinimosi kaina turėtų dar sumažėti.

Šiuo metu socialinio draudimo fondas (Sodra) yra daugiausiai abejonių kelianti ir jautriausia valstybės finansų dalis. Pastaruoju metu Sodros deficitas dramatiškai padidėjo dėl augančio nedarbo lygio ir blogėjančios namų ūkių finansinės padėties. Šiuo metu vyriausybė svarsto socialinio draudimo sistemos reformą (ji galimai apimtų tokias priemones, kaip pensinio amžiaus prailginimą, pirmųjų 7 ligos dienų apmokėjimo perdavimą darbdaviui), kuri padėtų Sodrai padidinti savo pajamas. Tačiau net jei šios reformos ir bus įgyvendintos, reikiamų rezultatų greitu metu jos neatneš.

Vartotojų kainų infliacija

Valstybės finansai, % BVP

Kontaktai:

"Swedbank" Ekonomikos analizės departamentas

Švedija

Cecilia Hermansson	Vadovas	+46 8 5859 1588	cecilia.hermansson@swedbank.se
Jörgen Kennemar	Vyriausiasis makroekonomikos analitikas	+46 8 5859 1478	jorgen.kennemar@swedbank.se
Magnus Alvesson	Vyriausiasis makroekonomikos analitikas	+46 8 5859 3341	magnus.alvesson@swedbank.se

Lietuva

Lina Vrubliauskiene	Vyriausioji makroekonomikos analitikė	+370 5 268 4275	lina.vrubliauskiene@swedbank.lt
Ieva Vyšniauskaitė	Vyresnioji makroekonomikos analitikė	+370 5 268 4156	ieva.vysniauskaite@swedbank.lt

Latvija

Mārtiņš Kazāks	Vadovas	+371 67 445 859	martins.kazaks@swedbank.lv
Dainis Stikuts	Vyriausiasis makroekonomikos analitikas	+371 67 445 844	dainis.stikuts@swedbank.lv
Lija Strašuna	Vyriausioji makroekonomikos analitikė	+371 67 445 875	lija.strasuna@swedbank.lv

Estija

Maris Lauri	Vyriausioji makroekonomikos analitikė	+372 6 131 202	maris.lauri@swedbank.ee
Elina Allikalt	Vyresnioji makroekonomikos analitikė	+372 6 131 989	elina.allikalt@swedbank.ee
Annika Paabut	Vyresnioji makroekonomikos analitikė	+372 6 135 440	annika.paabut@swedbank.ee

Sutrumpinimai:

ECB - Europos Centrinis Bankas

ES - Europos Sąjunga

EBPO - Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacija

FM - Finansų ministerija

GKI - gamintojų kainų indeksas

LB - Lietuvos Bankas (centrinis bankas)

SD - Lietuvos statistikos departamentas

SVKI - suderintas vartotojų kainų indeksas

TUI - tiesioginės užsienio investicijos

VKI - vartojimo kainų indeksas

© Visos teisės priklauso „Swedbank“, 2010. Šioje ataskaitoje esanti informacija yra konfidenciali ir skirta išimtinai tik „Swedbank“ klientų, kuriems ši informacija pateikta, naudojimui. Informacijos kopijavimas, atgaminimas, citavimas, skelbimas bet kokia forma ar siuntimas tretiesiems asmenims be „Swedbank“ sutikimo draudžiamas. Priimdami šią ataskaitą Jūs sutinkate su aukščiau išvardintais apribojimais.

Informacija apie tai, kiek akcijų „Swedbank“ turi ataskaitoje minimose bendrovėse, taip pat informacija apie „Swedbank“ priklausančias įmones bei institucijas, prižiūrinčias kiekvieną tokią įmonę, ar bet kokia kita su tokiomis įmonėmis susijusi informacija pateikiama internetinėje svetainėje www.swedbank.lt.

Asmenys, negalintys pasiekti nurodytos internetinės svetainės, gali susisiekti su atitinkamais analitikais, nurodytais šiame ataskaitos puslapyje.